

Steve White
DEMONŲ VARTAI
Fantastinis romanas

Du jauni aukštakilmiai jaunuoliai atkeliauja į Senąją Imperiją, kad pareikštų užuojautą imperatoriui dėl tėvo mirties. Netikėtai jie susitinka burtininką, kuris laikytas mirusiu. Paaiškėja, kad burtininkas pajuto didžiulę grėsmę, nes kitados iš pasaulio išguitus demonus kažkas mėgina įsileisti į Senosios Imperijos valdas. Įtariama, kad paties imperatoriaus šeimynykščiai globoja blogi bei siaubą skleidžiančius padarus...

Iš anglų kalbos vertė VIOLETA LAURYNAITĖ
Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas"
428 tomas. Serija įkurta 1990m.

Steve White DEMON'S GATE
New York, Baen Books, 2004

Copyright © by Steve White, 2004

Cover art copyright © by Abrar Ajmal, 2006

Vertimas į lietuvių kalbą © leidykla "Eridanas", 2008
Elektroninė versija © Knygute.lt, 2011

PIRMA DALIS

Miestas

I

Jie plaukė per neįprastą Vidinei jūrai miglą.

- Nesulyginama su tuo, prie ko esame pratę,

- tarė Khavornas.

Valdaras nusišypsojo. Jo kelionės draugas turėjo pripažinti, kad bent kažkas šiuose kraštuose galėjo priminti namus. Vis dėlto šiuo atveju jis teisus. Vos per plauką jie išvyko iš Lokreino salos prieš pusantro mėnesio, nes tvyrojo dažnas tam kraštui tirštas rūkas, trukdąs išplaukti. O čia saulė kartkartėmis spiginavo pro debesų properšas ir, atsispindėdama vandenyje, akino keleivius. Nepaisant to, šiaurinę Šeirizos pakrantę gaubė migla ir atrodė, kad laivas plaukia per perlo baltumo pasaulį, kuriame oras susimaišė su vandeniu ir neegzistavo jokia žemė.

Staiga jie išsiveržė iš rūko skraistės, juos vėl apšvietė saulė, kurios ryškūs spinduliai beveik žeidė jų, šiauriečių, akis. Valdaras stebėjosi

tokia vaiskia dangaus mėlyne. Per dešinį bortą matėsi Šeirizos pakrantė ir joje įsikūrę maži žvejų kaimeliai. Tolėliau dunksojo uolėta kalnų virtinė, skirianti salos pakrantę į eilę pusmėnulio formos įlankėlių, sudarančių iškyšulį.

Priartėję prie iškyšulio, jie akies krašteliu pamatė, kas plytėjo už tų kalnų... ir pirmą kartą Khavornas tylėjo.

Jiems, be abejonės, teko girdėti istorijas apie Miestą. Khavornas atvirai šaipydavosi iš jų, o Valdaras kiek kukliau jam pritardavo, tačiau dabar, laivui plaukiant toliau, jie atsisuko vienas į kitą apsikeisdami nerimastingais žvilgsniais. Abu svarstė, ar akys jų neapgavo, bet nė vienas neišdrįso to paklausti. Khavorno ranka instinktyviai nuslydo ant kovos kirvio koto. Šis kirvis - dovnano kario ginklas, simbolis ir siela. Valdaras globėjiškai nusišypsojo... bet tada suprato, kad ir jo ranka gniaužia kardo ranke-
ną.

Jie apiplaukė iškyšulį. Priekyje stūksojo dar viena uola. Po rėksmingo kapitono įsakymo vairininkas pasuko vairą ir nukreipė laivą į kanalą tarp dviejų kyšulių. Khavornas su Valdaru įsikibo į laivo borto turėklus, kad išsilaikytų nepargriuvę... ir nebegalėjo atitraukti akių nuo prieš juos atsivėrusio vaizdo, kuriam neparuo-

Šė nė viena iš keliautojų išgirsta istorija.

Du vingiuoti kyšuliai supo didžiulį uostą, visų pripažintą geriausiu pasaulyje. Uostą juosė nestačios kalvos, ant jų augančiose alyvmedžių ir datulių giraitėse stovėjo vilos. Galima būtų ginčytis, kad čia veikė du uostai, nes pusiasalis, besitęsiantis nuo pietinio uosto kranto, skyrė jį beveik tiksliai į dvi lygias dalis. Pusiasalio viršūnė dabar kyšojo tiesiai priekyje, lyg iš vandens išniręs kalnas... ne natūralus kalnas, supiltas dievų, bet žmonių, panašių į dievus, sukurtas, nes juk tai buvo Miestas.

Bent jau taip jį visi vadino. Jo tikras vardas - Šeiriza, toks pat, kaip ir salos, bet Vidinės bei Išorinės jūrų pakrantėse ir salose, kurias kažkada valdė Senoji Imperija, šios vietos niekaip kitaip nevadino. Visi apie šią vietą šnekėjo kaip apie paprastą Miestą.

Prieš akis iškilo daugiaaukščiai pastatai su akmeninėmis terasomis ir mūriniai, raudonų čerpių stogais namai, kylantys dviejų kalvų šlaitais. Vieną iš šitų kalvų lyg karūna puošė dievo Deijaus šventykla. Nuo dekoratyvių plytelių bei auksinio lapo atsispindėjo šviesa. O antroji kalva tarsi dejavo nuo imperatoriškų rūmų svorio. Kito tokio papuošto kolonomis ir portikais fasado nė vienas iš jų - sūnus vieno

karaliaus ir sūnėnas kito - niekada nematė ir net neįsivaizdavo.

Šios dvi kalvos formavo kūgio formos kalno papėdes. Dantyta pelenų spalvos viršūnė grėsmingai dunksojo virš netvarkingai išsi-barsčiusių pastatų.

“Vulkanas, - pagavo save galvojant Valdaras, - kuris kažkada spjaudėsi lava ir paliko kraterį, dabar vadinamą uostu? Būtent apie tokį dalyką pamąstyty Nyrthimas.” Jis metė į šalį tokias mintis. Taip jis darydavo visada, kai panašios keistos spėlionės įkyriai lįsdavo į galvą. Valdaras neabejojo, kad taip nutikdavo paliepus senojo burtininko šmėklai.

Uoste knibždėte knibždėjo laivų. Siaurutės grobuoniškos karo galeros ir jų dažniausias grobis, platūs prekiniai laivai, prisišvartavę prieplaukoje ilsėjosi. Tuo metu kiti plaukė į naują kelionę ar grįžo iš senosios. Prie jų prisiartino mažas, bet gerai prižiūrėtas laivelis, iš kurio tiesiog trykšte tryško arogancija. Laivagalyje stovėjo vidutinio amžiaus vyras, vilkin-tis oficialia apranga. Baltas kiltas ir oficialioms progoms skirtas, abu pečius gaubiantis, apsiaustas išryškino vyro liesumą. Jis iškėlė laz-dą - valdžios simbolį.

- Kokių tikslų vedini jūs čia atplaukėte? - pa-

klausė jis, priplaukęs pakankamai arti, kad galėtų susišnekėti. Jis kalbėjo nimozės kalba, kurią vis dar vartojo prekybininkai šalyse, kadaise priklausiusiose Senajai Imperijai.

- Uosto viršininke, - suniurnėjo kapitonas. Jis atvyko iš žemės, kurią Imperijos valdžia tebevadino Iveiriza. Būtent ten Khavornas ir Valdaras susitarė su juo dėl likusios kelionės Vidine jūra. Kapitono erelio nosis liudijo apie jo kraujo ryšį su eskaharais, gyvenančiais toje žemėje. Deja, čia, Naujojoje Imperijoje, tokios išvaizdos žmonės keldavo įtarimą.

- Čia "Bangų Šoklys" iš Iveirizos, - sušuko jis, palinkęs virš turėklų, - ir juo plaukia įžymūs svečiai.

- Mūsų nedomina jokie utėlėti maištininkai ar barbarų aukštuomenė, kurią tu atplukdei iš Iveirizos, - pasišaipė uosto viršininkas, kalbėdamas pirmojo asmens daugiskaita, valdžios vartojama visur ir visais laikais. - Maniau, kad *visi* jau žino, jog titulus teikė prieš keletą savaičių. Plaukite į prekybinius dokus kartu su kitais svetimšaliais bei žemesnės socialinės klasės keliautojais.

Khavornas išraudo. Tiek tereikėjo, kad išvestų jį iš kantrybės. Khavornas nustūmė kapitoną į šalį, stingdančiu žvilgsniu pervėrė jį įžeidusi

vyrą ir iškėlė virš planšyro savo kirvį, kad pastarasis galėtų į jį gerai įsižiūrėti. Nimozės kalbą jis išmoko dar vaikystėje. Jo šeimos, kaip ir daugelio Lokreino valdančiųjų klanų, gyslomis tekėjo Senosios Imperijos dvasininkijos ir užkariautojų dovnanų kraujas. Šios kalbos jis nevartojo, nes kalbėdavo ajolyziečių tarme - Naujosios Imperijos valdžios kalba. Jos jis kartu su Valdaru išmoko be didesnių sunkumų, mat dovnanų kalba gimė iš tos pačios kalbos šaknų prieš kelias kartas. Khavornas dabar prabilo netgi stipresniu dovnanų akcentu - stipresniu, nei, Valdaro manymu, reikėjo:

- Šis jaunas bajoras, - pareiškė jis, oriai rodydamas į Valdarą, - karaliaus Arkuaro iš Dulono įpėdinis. Aš esu Khavornas nak'Moregas, Lokreino Aukščiausiojo karaliaus Riodhego sūnėnas. Man taip pat teko garbė būti ledi Andonrės, jūsų imperatoriaus vyriausiojo generolo Veilzaro žmonos, įbroliu... Galiu jus patikinti, kad jie būtinai išgirs apie jų tarnų akiplėšiškumą!

Uosto viršininkas puolė kniūbsčias, tik per stebuklą neapversdamas laivelio.

- Nuolankiausiai atsiprašau, garbingiausieji lordai! Aš niekada nebūčiau pagalvojęs, kad toks laivas gali plukdyti tokius garbingus ke-

leivius. Prašau leisti palydėti jus į imperatoriškąją priepilauką.

Jis įsakmiai mostelėjo vairininkui, kuris savo ruožtu aprėkė irklininką, taip patvirtindamas neužmirštamą senovės išminčiaus Žeirozo patarbę: "Šūdai teka į pakalnę".

Khavornas atsisuko į Valdarą ir patenkintas perbraukė ūsus.

- Tiesiog reikia žinoti, kaip tvarkyti reikalus su tokiais žmonėmis, ir tiek, - paaiškino jis įprastesne dovnanų kalba.

- Nė kiek tuo neabejoju, bet ar pavadinęs mane "jaunuoju bajoru" neperlenkei lazdos? Nuskambėjo taip, lyg aš tebebūčiau nepatyręs, mažas kvailelis, atvykęs į Lokreiną prieš dešimt metų su pagalbos prašymu padėti Aukščiausiojo karaliaus sąjungininkui Arkuarui.

- Toks ir likai! - nugriaudėjo Khavornas, dėdamas ranką ant jaunesnio vyro pečių. - Gal tu ir apkvailinai kelis žmones, jog tapai tikru dovnanų kariu, bent jau svetimšaliai tuo patiki, bet man teko dalia tave auklėti. Tikriausiai tai Deijaus siūsta bausmė už daugiariopus jo įžeidinėjimus. Taigi aš žinau geriau!

Valdaras nesugėdintas išsišiepė.

- Taip. Oi, kaip aš puikiai prisimenu tavo mo-

kymo būdą! Nė kiek neperdėsiu sakydamas, kad būtent tavo dėka šiandien esu toks.

Khavornas mirkstelėjo.

- Tai buvo žema.

Valdaras pagalvojo, kad nuo tų dienų Khavornas, nors dabar ir įpusėjęs trisdešimtmetį, mažai tepasikeitė: aukštas, tvirtai sudėtas, plačių pečių, nuo paauglystės mosuodamas sunkų kovos kirvį ištreniravo kiekvieną savo kūno raumenį. Jo tvirti veido bruožai atitiko dovnanų kario aristokrato stereotipą: į vanago panaši nosis, aukšti skruostikauliai ir masyvus žandikaulis. Plaukus jis susirišdavo į uodegą dovnanų maniera. Khavornas nešiojo krentančius ūsus, bet barzdą visada švariai nusiskusdavo bronziniu skustuvu. Jo plaukai buvo tamsiai rudos spalvos su švelniu vario atspalviu, o akys lygiai tokios pačios tamsios - Lokreino senųjų valdovų palikimas.

Valdaras turėjo dar tamsesnius plaukus. Liekną sudėjimą ir ryškius veido bruožus jis paveldėjo iš tautos, kuri paskleidė Motinos Rheijos religiją, o kartu su ja ir Senosios Imperijos raštą, nuo Vidinės jūros iki pat šaltos šiaurinės žemės, kurią vėliau Karšos užkariautojai pavadino Dulonu. Būtent jų kraujas nulėmė aukštą Valdaro ūgį bei pilkai mėlynas

akis. Jis vilkėjo tokiais pat drabužiais, kaip ir Khavornas: vilnonę tuniką, siekiančią kelius, platų diržą varine sagtimi bei trumpą apsiaustą, susegtą masyvia auksine sege virš kairiojo peties. Valdaro apsiaustas buvo tamsiai mėlynos spalvos, o žalią Khavorno apsiaustą puošė įmantrūs siuviniai. Valdaras trumpiau kirpdavo plaukus ir skusdavo ūsus bei barzdą, idant pabrėžtų savo paveldą.

Nė vienas iš jų neturėjo šarvų ar šalmų, nes jie atvyko taikaus vizito. Bet ir be jų, nepratę prie pavasario pietiniuose kraštuose, jie gausiai prakaitavo. Vis dėlto jie nesiskyrė su ginklais, be kurių jausdavosi tarytum nuogi. Khavornas nepaleisdavo iš akių kovos kirvio, o Valdaras - savo kardo.

- Sakoma, kad pas imperatorių nieko neįleidžia su ginklais, - pratarė Valdaras, pakeisdamas temą.

Khavornas suprunkštė taip išreikšdamas savo nuomonę šiuo klausimu. Jis pakilnojo kirvį laikydamas už ugnimi grūdinto jo koto. Baugus kirvio penties grožis išgautas iš kartos į kartą tęsiant tradicijas. Prieš bronzos erą tokius kirvius gamindavo iš gludinto akmens. Plačius jo ašmenis išrietusios grakščios linijos jungėsi ties smailiu bumbulu, per kurį ėjo kotas. Kitoje

pusėjo kyšojo grėsmingas kablys. Stipraus ir patyrusio kario rankose - tik toks karys ir tegalėjo jį suvaldyti - šis ginklas kėlė didžiulę grėsmę.

- Juokinga užgaida! Jie negali tikėtis, kad save gerbiantis karys ateis neginkluotas, net jei jo vienintelis ginklas toks.

Valdaras šypsniu atsakė į draugo pašaipą.

- Tu esi beviltiškai senamadiškas, - pasakė jis, plekšnodamas savo kardo rankeną. Idealiai subalansuoti, dviejų su puse pėdų ilgio, lapo formos ašmenys ne tik veiksmingai kirsdavo, bet ir pavojingai durdavo. Jis atsivežė jį iš Krunetoro, kurio kalviai išvystė naują kardu gamybos būdą. Jie padengdavo bronzinius kardo ašmenis chromu. Tokie ašmenys vienu prisilietimu perkirsdavo plauką. Kai kurie žmonės šnibždėdavosi, kad šiuose ginkluose įsikūniję demonai. Khavornas nepriklausė tų žmonių ratui. Jis garsiai keiksnėjo kvailą svetimšalių sugalvotą naujovę... ir tyliai mokėsi pats naudotis kardu.

- Kalbant apie imperatorių, - vėl pakeitė temą Valdaras (iš dalies dėl to, kad žinojo, jog tokie dalykai Khavorną erzina), - uosto viršininko kandi pastaba apie pasibaigusius titulų įteikimus man priminė, kad liko tik vienas im-

peratorius.

- O taip, - žinia apie senojo Namapo mirtį juos pasiekė naujai užkariautoje Sardyzos saloje, į kurią jų laivas atplaukė savaite anksčiau, nei jie tikėjosi. - Savaime suprantama, nenorėjau suteikti jam pasitenkinimo pripažindamas, kad tikėjomės atvykti laiku! Hmmm... Tai dabar Tarhyndas liko vieninteliu imperatoriumi. Ką gi, mes vis dar galime išreikšti jam Aukščiausiojo karaliaus pagarbą, - atsakė jis ir prislopintai pridūrė: - Istorijos, kurias girdėjome...

- Kol kas neapsiribosiu tuo, ką girdėjau.

- Aišku. Bus gera vėl pamatyti savo įseserę. Mažoji Andonrė...

Linksmos Khavorno nuotaikos nebeliko nė kvapo. Jis akmeniniu žvilgsniu įsistebeilijo į tolumą. Valdaras sužiuro ta pačia kryptimi.

Didžiausioje pusiasalio dalyje, šalia kalvų viršūnėmis apsupto ugnikalnio kūgio, iškilo Miestas. Ši vieta labiau priminė salą, kurios centre pūpsojo lagūną primenantis uostas, siaura sąsmauka sujungtas su pietine pakrante. Valdarui teko girdėti, kad tą sąsmauką juosia didžiulė siena, tačiau iš čia jos nesimatė. Naujosios Imperijos Ajolyziečių dinastija neke-

tino pakartoti klaidų Senosios, kurios miestus gynė tik laivynas. Jiems priplaukus artėliau, Valdaras pamatė, kad aplink uostą vinguriavo tik žema nuo jūros sauganti siena.

Paaiškėjo, jog uosto viršininkas surezgė mažą keršto planą. Jo laivelis lydėjo juos į karinio jūrų laivyno prieplauką, o ne į privačią, įsikūrusią kalvos, ant kurios stovėjo rūmai, papėdėje. Panašu, kad pusiau barbariška buvusių Imperijos provincijų aukštuomenė tokios geros prieplaukos dar nenusipelnė. Jie prisišvartavo arčiau kalvos, ant kurios spindėjo Deijaus šventykla. Šalia tos pačios kalvos papėdės, iškilusi virš vandens, stovėjo maža šventykla, skirta Motinai Rheijai, Bangų Valdovei.

Išsilaipinę jie atliko ritualinius gestus Motinos šventyklos kryptimi, taip padėkodami už saugią kelionę. Kad ir kaip stengėsi, Khavornas, žvelgdamas į šventyklą, negalėjo nusišvartuoti nepasitenkinimo, mat jis demonstratyviai laikė Motiną Rheiją antraeile dievybe. Jo rūstus žvilgsnis išreiškė veikiau suglumimą nei neapykantą. Be jokios abejonės, jis garbino Deijų. Visi dovnanų kariai jį garbino....